Maastokäynnit harju- ja kallioalueille v. 2009

Pohjois-Savon maakuntakaavan selvityksiä

POHJOIS-SAVON LIITTO 2009

Johdanto

Kevään ja syksyn 2009 harju- ja kallioalueille suuntautuneet maastokäynnit ovat jatkoa vuosina 2007 ja 2008 tehdyille maastokäynneille. Käyntien tarkoituksena on ollut paikan päällä käyden todeta erityisesti Poski-projektin (www.ymparisto.fi) yhteydessä tutkittujen harju- ja kallioalueiden soveltuvuus / soveltumattomuus maa-ainesten-ottoon, kallion louhintaan tai rakennuskivituotantoon maa-aineslain 3.1 §:n näkökulmasta. Eli maastokäynneillä tarkasteltiin erityisesti kaunista maisema-kuvaa, ympäristöarvoja, kasvillisuutta jne. maakuntakaavallisella tarkkuudella. Pohjavesien suojelun tarpeet olivat jo Poski-projektin kautta keskeisenä kriteerinä alueiden käyttömahdollisuuksia arvioitaessa. Lähtökohdan maastossa tehtäville ratkaisuille muodostivat Poski-projektin yhteydessä tehdyt selvitykset, kuten GTK:n laatimat hiekka-, sora-, moreeni- ja kallioesiintymiä koskevat selvitykset sekä niitä koskevat GTK:n tekemät täydennykset, Ari Lyytikäisen laatima selvitys Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat harjualueet Pohjois-Savon tutkimusalueella (A2006) sekä Pohjois-Savon liiton laatima kiviainestarveselvitys.

Tavoitteena oli löytää Pohjois-Savon ympäristökeskuksen, kuntien ja Pohjois-Savon liiton kesken yhteinen näkemys siitä, mitä alueita merkitään Pohjois-Savon maakuntakaavaan otto-alueiksi ja mitä taas ottamisen kieltävällä MY- merkinnällä tai osin ottamisen mahdollistavalla ge - merkinnällä.

Maastokäynnin tarkoituksena oli varmistaa, ettei ko. alueilla ole mm. ottamisen esteenä olevia erikoisia luonnonesiintymiä. Osaltaan ko. asiaa varmennettiin tilaamalla GTK:lta kallioalueiden kivilajien emäksisyyteen perustuva selvitys. Selvityksessä rajattiin ulos kaikki ne kallioalueet, joiden kivilaji oli emäksistä tai muuta vastaavaa (mm. rapakivilaji), joka olisi otollista harvinaisten kasvilajien esiintymiselle.

Ennen maastoon menoa pidetyissä palavereissa sovittiin maastokäyntien kohteet sekä menettely ns. itsestään selvien tapausten osalta, mm. maa-ainesluvan saaneet kohteet. Maastokäynnit kohdistettiin ennen kaikkea niihin alueisiin, joiden soveltuvuudesta ottotoimintaan ei ollut täyttä varmuutta tai Poski-projekti antoi viitteitä vanhoissa seutu- ja maakuntakaavoissa esitettyjen aluevarausten rajausten tarkistamistarpeeseen. Valintaperusteina olivat myös kohteiden sijoittuminen yleiseen tieverkkoon ja kalliokiviaineksen käyttöalueisiin nähden sekä myös kohteesta saatavan materiaalin laatu.

Maastokäyntien johtopäätökset kohteiden ympäristöarvoista on tehty maakuntakaavallisella tarkkuudella. On mahdollista, että myöhemmin lupahakemusvaiheessa kohteilla mahdollisesti havaittavat maa-aineslain 3 §:n mukaiset ympäristöarvot voivat osaltaan vaikuttaa lupaharkinnan lopputulokseen. Kuntien edustajille korostettiinkin, että alueen sisältyminen kaavaan EO- merkinnällä ei automaattisesti merkitse ottolupaa, vaan kunnan tai luvanhakijan tulee maa-aines-lupaa myöntäessään tai hakiessaan tarvittaessa tarkemmin tutkimuksin varmistaa alueen soveltuvuus maa-ainesten ottoon. Vastaavasti alueen jääminen pois kaavasta ottoaluemerkinnällä ei merkitse sitä, että alueelta ei voisi ottaa maa-aineksia, jos ottamisen ehdot muutoin täyttyvät.

Kevään ja syksyn 2009 tehtiin lähinnä rakennuskivikohteisiin suuntautuvia täydentäviä maastokäyntejä seuraaviin kuntiin Tuusniemi, Iisalmi, Vieremä, Leppävirta, Suonenjoki, Varpaisjärvi, Lapinlahti, Siilinjärvi, Maaninka, Pielavesi, Karttula, Rautalampi.

Käynneillä oli Pohjois-Savon liiton edustajien ohella Pohjois-Savon ympäristökeskuksen ja alueen kuntien edustus. Pohjois-Savon liitto edusti käynneillä kiviaineskulutuksen ja kaavoituksen asiantuntemusta ja luonnon – ja maiseman arvojen sekä pohjavesien arviointi oli lähinnä ympäristökeskuksen vastuulla. Kuntien edustajat tarkastelivat asiaa monipuolisesti niin luonnon- ja maisemansuojelun kuin myös alueen kiviainestarpeen näkökulmasta.

Maastopöytäkirjan on laatinut maakuntainsinööri Jouko Kohvakka.

Sisältö

Johdanto 1

Tuusniemi 2.6.2009 4

Iisalmi 10.6.2009 6

Vieremä 10.6.2009 11

Leppävirta 10.8. 13

Suonenjoki 10.8. 14

Varpaisjärvi ja Lapinlahti 20.8.2009 15

Siilinjärvi 21.9.2009 20

Maaninka 21.9.2009 21

Pielavesi 21.9. 22

Suonenjoki 1.10.2009 23

Karttula 1.10.2009 25

Rautalampi 1.10.2009 28

Yhteenveto 31

Maastokäyntikohteet

- Kallioalue
- Harjualue

Kirjain- ja numerotunnus nimen edessä viittaavat Koillis-Savon seutukaavavaraukseen.

0 2,5 5 10
Kilometriä

Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro MML/VIR/PSAVO/001/08
Aineiston kopionti ilman lupaa on kielletty.

Tuusniemi 2.6.2009

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastajat Antti Lammi ja Jussi Aalto/Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/Pohjois-Savon liitto. Kunnasta mukana maastokäynnillä oli rakennustarkastaja Pekka Antikainen.

Maastokäynti:

Kiiskiniemenkangas ja Lintumäki: Poski-projektin yhteensovitusalue (maa-ainesten ottoon osittain soveltuva), joka on noin 3 km pitkä ja 200–400 m leveä. Hiekka/sora/murske 4 300/ 2 700/ 400 x 1000 m3. II-luokan pohjavesialue. Alueen luoteisosa rajautuu lampiin ja kaakkoisosa maantiehen 5390. Alueella on kolme voimassa olevaa maa-aineslupaa; kaksi yksityistä alueen keskiosassa ja Destian lupa kaakkoisreunassa. Toiminta on lähes lopuillaan. Ottotoimintaa on ollut alueen luoteisosassa, jota on jo osin maisemoitu. Yleiskuvaus: kumpuilevaa, kaunista mäntykangasta, osin syviäkin suppia, alueen keskiosa koskematon. Hiekkavaltaista maa-ainesta, paikoin liian hienojakoista hyödynnettäväksi. Ympäristökeskuksen ehdotus: Lintumäen MY 293 ja ge 660 yhdistetään MY-alueeksi. Ottaen huomioon Poski-projektin esityksen on ge-merkintä liiton näkemyksen mukaan kuitenkin parhaiten alueelle soveltuva.

Säilytetään merkinnät ennallaan eli MY- ja ge –merkintöinä.

EO 45.680 Ruskila: Poski-projektin yhteensovitusalue. Merkitty jo PSMK-luonnokseen EO:na. Hyvä sijainti, ei pv-alueella. Toiminnassa on ammattimaisempi ote, tavaraa riittävästi. Voimassa oleva lupa.

Merkitään EO- alueena maakuntakaavaan.

Pitkäkangas:
GTK:n (raportti 2005) tutkima kallionlouhintaan soveltuva kohde, kiilleliuske, suonigneissi. Ei asutusta lähellä. Mäntyvaltainen, kalliomäntyjä, ei erityisen vanhoja, kalliolla kanervaa ja poronjäkälää, kallioiden välissä painanteissa runsaasti mustikkaa. Metsässä on tehty hiljattain harvennushakkuuta ja luontoarvoiltaan kohde on tavanomainen.

Merkitään eo- kohteena maakuntakaavaan.

Kojanlahden alueen vanhat sorakuopat

Alueilla ei ole seudullista merkitystä. Päätettiin, että ottoalueita ei merkitä maakuntakaavaan.

Iisalmi 10.6.2009

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastaja Antti Lammi / Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/Pohjois-Savon liitto. Kunnasta mukana maastokäynnillä olivat yksityistiemestari Pekka Kärkkäinen ja yleiskaavatutkija Jukka Virtanen. Kunnantoimistolla oli myös tekninen johtaja Juhani Räisänen.

Kunnantoimisto: Iisalmen kaupunki on PSMK -luonnosta koskevassa lausunnossaan esittänyt, että Kariahon (YSMK EO 21.681) soranottoalue merkitään myös Pohjois-Savon maakuntakaavaan. Samoin Itikkamäen länsipäässä ja Petäjämäessä on voimassa olevat kalliokiviainesluvat, jolloin ne on syytä merkitä maakunta-kaavaan. Kunnan kaakkoiskulmalla **(Kivikorpi)** on voimassa oleva kalliokiviaineslupa vuoteen 2017. GTK on todennut rakennuskivi-inventoinnissaan kiviaineksen hyväksi. Hyvä sijainti. Todettiin, että esitetyillä alueilla on maa-aineshuollossa seudullista merkitystä. Em. perustein **alueet merkitään maakuntakaavaan**. Koska alueilla on olemassa voimassa olevat luvat, maastokäyntiä ei katsottu tarpeelliseksi.

Maastokäyntikohteet

Kallioalue

Harjualue

Kirjain- ja numerotunnus nimen edessä viittaavat
Ylä-Savon seudun maakuntakaavavaraukseen.

0 2,5 5 10
Kilometriä

Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro MML/VIR/PSAVO/001/08
Aineiston kopionti ilman lupaa on kielletty.

Maastokäynti:

Kiinteistötunnus:	140-424-9-60
Kunta:	Iisalmi (140)
Kylä:	RYHÄLÄNMÄKI (424)
Nimi:	NIITTYRANTA
Palstojen lkm:	1

Itikkamäen länsipää (140-424-9-60 NIITTYRANTA): Voimassa oleva lupa (200 000 m3) vuoteen 2013 saakka. Tieyhteys on valmistunut. kova kiviaines, mm. ratasepeliksi. Alueen pintamaa on poistettu, muuten ottotoiminta ei ole käynnistynyt. Luvan myöntämisestä valitettiin 6 vuotta sitten ja KHO kumosi valituksen noin vuosi sitten. Sijainti hyvä. Paljon otettavaa. Luonnon- ja maisema-arvoja ei enää ole.

Merkitään kaavaan eo- kohdemerkinnällä.

Petäjämäki (140-424-2-75 MESSULA): Voimassa oleva lupa (100 000 m3) vuoteen 2019 saakka. Tieyhteys Latukantieltä. **Merkitään kaavaan eo-kohdemerkinnällä.**

Kariaho (YSMK EO 21.681): Iisalmen Autotilauksen soranottolupa on voimassa vuoteen 2014. Aineksia on luvassa 350 000 m3. Huomattavan kokoinen soranottoalue Iisalmen ja Vieremän rajan molemmin puolin kt88 tuntumassa. Lounaisreunaa on osin maisemoitu.

Merkitään kaavaan Ylä-Savon seudun maakuntakaavamerkintää suppeampana EO-alueena rajautuen Sammakkolammen pohjoispuolelle eli vain II-luokan pv-alueelle.

Rahajärvi
Pirttimäki
Rotimo
Nissilä
ah 28.660 Mammonkangas-Koulukangas
MY 28.291 Kupulanharju
Marttisenjärvi
EO 28.682 Honkamäki
Karankamäki
Salahminjärvi
Kotvakkojoki
Kaarakkala
EO 28.683 Karjumäki
EO2 28.690 Mankilanmäki
Saarinen
Pitkäkangas
ah 28.661 Hiisiharju
Pallosinjärvi
EO 28.684 Lehmimäki-
Karjalankangas
Koukomäki
28 Vieremä
Kauppilanmäki
Konolanmäki
Valkeiskylä
Maastokäyntikohteet
Kallioalue
Harjualue
Kirjain- ja numerotunnus nimen edessä viittaavat
Ylä-Savon seudun maakuntakaavavaraukseen.
0 2,5 5 10
Kilometriä
Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro MML/VIR/PSAVO/001/08
Aineiston kopionti ilman lupaa on kielletty.

Vieremä 10.6.2009

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastaja Antti Lammi / Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen / Pohjois-Savon liitto. Kunnasta mukana maastokäynnillä oli rakennusmestari Raimo Ikola.

Kähkösenaukko: GTK:n tekemän ”Kalliokiviaineskohteiden inventointi – Pohjois-Savo” (28.5.2008) mukaan hyvin soveltuva kivi rakentamiseen. Voimassa oleva kalliokiviaineslupa, yli 100 000 m3. Merkitään suoraan kaavaan ilman maastokäyntiä.

Maastokäynti:

Koukomäki: GTK:n tekemän ”Kalliokiviaineskohteiden inventointi-Pohjois-Savo” (28.5-2008) mukaan alueelta saatava kiviaines soveltuu hyvin mm. rakentamiseen. Rintauksesta hieman otettu. Peitteinen kallio, jonka päällä silttiä, ylempänä rinteessä moreenia. Mustikkatyypin metsä. Sijainti maantien varrella, mutta lähellä maatilaa. Otto-toiminnalla olisi vaikutuksia maisemaan. **Em. syistä ei merkitä kaavaan.**

Pitkäkangas: GTK:n tekemän kalliokiviaines-kohteiden inventoinnin mukaan alueelta saatava kiviaines soveltuu mm. sorateiden hoitoon.

Potentiaalinen alue maa-ainesten ottoon tulevaisuudessa. Loiva rintaus, joka ei näy maisemaan. Pieni, kuusivaltainen sekametsä hakkuuaukon vieressä. Alueesta suurin osa on avohakattua. **Merkitään kaavaan eo-kohdemerkinnällä.**

Mankilanmäki (YSMK EO2 28.690): Alue sisältyy GTK:n laatimaan Pohjois-Savon rakennuskiviesiintymät – julkaisuun. Louhinta on helppo aloittaa. Harmaakiveä. Lähimpään taloon matkaa noin 600 m. Ottoalue on suurimmaksi osaksi avohakattua. **Merkitään kaavaan eo-kohdemerkinnällä.**

Leppävirta 10.8.

Kuntapalaveriin osallistuivat ylitarkastaja Antti Lammi / Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka, ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen / Pohjois-Savon liitto. Kunnasta palaverissa olivat tekninen johtaja Virve Wright ja rakennustarkastaja Jouko Kervola.

Käytiin läpi kunnan maakuntakaavasta antama lausunto ja liiton sitä koskevat vastineet. Sovittiin, että kunta selvittää lausunnossa todettujen Herralan, Myllyharjun, Riihilahti-Jyrkän ja Hiisimäen maa-ainesten ottoalueiden merkitystä. Liiton lähtökohtana on, että kaavaan merkitään ainoastaan seudullisesti merkittävät ottoalueet, joiden pinta-ala on väh. 20 ha ja joilla toiminta jatkuu vielä vähintään 10 vuotta. Perusteluna Hiisimäen jäämiselle merkinnöittä kaavassa on ollut loma-asutuksen läheinen sijainti, ottotoiminnan sijoittuminen rannan tuntumaan ja jäljellä olevan kiviaineksen vähyys. (Tehtyjen selvitysten mukaan kunnan lausunnossaan esittämät alueet ovat ottomääriltään tai pinta-alaltaan kohtuullisen vaatimattomia tai ottotoiminta on päättymässä muutaman vuoden kuluttua. Alueilla ei katsota olevan myöskään seudullista merkitystä. Em.syistä alueita ei merkitä kaavaan.)

GTK:n toimesta kesällä 2009 valmistuneen moreeniselvityksen kohteista Kivimäen, Nahkaslammen, Koivuniityn ja Heimonvuoren alueiden todettiin olevan massamääriltään sellaisia, että niiden merkitsemistä kaavaan tulee harkita. Kaikilla em. alueilla todettiin kuitenkin olevan erilaisia ottotoimintaa mah-dollisesti rajoittavia tekijöitä (esim. asutuksen läheisyys, pohjavesialue ym.), joiden vuoksi alueita ei nähty perusteltuna merkitä kaavaan. Kunta tulee normaalin maa-aineslupaharkinnan yhteydessä tekemään niistä ratkaisunsa, jos asiat etenevät maa-aineslupa-asteelle.

Suonenjoki 10.8.

Käynnin kohteena olivat kaksi kalliokiviaineksen ottoaluetta, joihin Suonenjoen kaupunki on myöntänyt maa-ainestenottoluvan. Maastokäynnillä mukana olivat ylitarkastaja Antti Lammi/Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen / Pohjois-Savon liitto.

Pitkäjärvenmäki: Lupa on myönnetty Destialle. Luvanhakija on rakentanut tien perille ja suorittanut irtomaa-aineksen poiston. Ottorintauksen korkeus 15 m. Maastossa tehdyn arvion mukaan alueelta on louhittavissa n. 1 Mm3 kiviainesta. Alueen sijainti optimaalinen vt 5:n ja 9 :n välisellä alueella. Ei asutusta läheisyydessä. Jäljelle jäänyt kasvillisuus on tavanomaista. Merkitään alue maakuntakaavaan kallionlouhinta-alueena, **eo-kohdemerkinnällä**.

Salajärvenmäki: Lupa myönnetty Savon Kuljetus Oy:lle. Ottotoimintaa valmistelevia töitä ei ole vielä käynnistetty. Pitkäjärvenmäkeä vaatimattomampi kal-lioalue. Ei avokallioalueita. Ei jyrkänteitä. Kasvillisuus tavanomaista ja kanervavaltaista. Puusto on nuorta ensiharvennusvaiheen männikköä. Ei asutusta lähellä. Alueen sijainti optimaalinen vt 5:n ja 9:n välisellä alueella. Merkitään alue maakuntakaavaan kallionlouhinta-alueena, **eo-kohdemerkinnällä**.

Varpaisjärvi ja Lapinlahti 20.8.2009

Kuntapalaveriin Varpaisjärven kunnantalolla **osallistuivat** ylitarkastaja Antti Lammi/Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka, ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/Pohjois-Savon liitto. Kunnasta palaverissa oli Lapinlahden ja Varpaisjärven kuntien ympäristösihteeri Helena Tukiainen.

Maastokäynti (Lapinlahti):
Pyöreinen: GTK:n selvitysten mukaan rakennuskivituotantoon soveltuva alue. Tavallista mustikkatyypin talousmetsää , ei luonnonarvoja, ei avokallioita, ei tietä eikä asutusta lähellä. Merkitään kaavaan ottoalueena, **eo-merkinnällä**.

Pyöreisen kallioalue

MAASTOKÄYNTI VARPAISJÄRVI 20.8.:

Rajala: YSMK EO2 27.690, alueella on rakennuskiven louhintalupa Repoura Oy:llä, mutta ottotoiminta on keskeytyksissä. GTK:n selvityksen mukaan alueelta saatava kiviaines on mustaa diabaasia. Alueella ei seudullista merkittävyyttä. Ei merkitä kaavaan. Ei ympäristöarvoja.

Rajalan rakennuskivilouhimo

Variskangas, Välikangas, Riolehto:
YSMK EO2 27.693 ja EO2 27.696, alueella on voimassa oleva Palin Granit Oy:lle myönnetty rakennuskiven louhintalupa. GTK:n selvitysten mukaan alueelta saatava kiviaines on mustaa diabaasia. Alue on pinta-alaltaan erittäin laaja. Otto käynnissä. Ei luonnonarvoja.

Merkitään kallionlouhinta-alueeksi **eo-kohdemerkinnällä**.

Variskankaan laaja louhinta-alue

Pyönmäen louhimo: YSMK EO2 27.695, GTK:n selvityksen mukaan mustaa diabaasia. Ei merkittäviä luonnonarvoja. Tie lähellä. Soveltuu hyvin ottotoimintaan. Merkitään kaavaan kallionlouhinta-alueena, **eo-kohdemerkinnällä**.

Petäjämäki: YSMK EO2 27.691, GTK:n selvityksen mukaan alueelta saatava kiviaines on mustaa diabaasia.

Tavanomaista mustikkatyypin talousmetsää, ei luonnonarvoja, ei avokallioita. Tie lähellä. Merkitään kaavaan kallionlouhinta-alueena, **eo-kohdemerkinnällä**.

Loutekallio: GTK:n selvityksen mukaan alueelta olisi saatavissa hyvää murskaukseen soveltuvaa kiviainesta. Alueelta on louhittu Varpaisjärven kivikirkon seinäkivet v. 1903. Upea alue myös virkistystarkoitukseen, missä tarkoituksessa aluetta on myös jonkin verran käytetty. Lähellä kirkonkylää. Ei merkitä kaavaan ottoalueeksi.

Saramäki: Vihreä kvartsiitti. Voimassa oleva lupa, Kaavi Kivi Oy. Merkitään kaavaan <u>ilman maastokäyntiä</u> **eo-kohdemerkinnällä**.

Siilinjärvi 21.9.2009

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastajat Antti Lammi ja Jussi Aalto/Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/Pohjois-Savon liitto. Siilinjärven kunnasta ei maastokäynnillä ollut edustajaa.

Siilinjärvi, Vuorimäen kallionlouhinta-alue

Alueella kolme kallionlouhintalupaa eri toimijoille, joista yksi päättyy v.2010 ja kaksi v. 2011. Lupien ottamismäärä runsaat 700 000 m3. Ympäristönsä puolesta alue soveltuu hyvin ottamistoimintaa: Ei asutusta lähellä, tie perille. Myös alueen sijainti Kuopion läheisyydessä puoltaa ottamistoiminnan keskittämistä ko. alueelle.

Maastokäynnin perusteella alueella ei näyttäisi olevan erityisiä luonnonarvoja. Merkitään kaavaan maa-ainestenotto-alueena, **EO-merkinnällä**.

Maaninka 21.9.2009

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastajat Antti Lammi ja Jussi Aalto/Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen Pohjois-Savon liitto. Maaningan kunnasta ei ollut mukana edustajaa.

Maaninka, Myllymäki

Alueella on jo käynnistetty ottoa valmistelevat työt. Lupahakemuksesta ei ole pyydetty Pohjois-Savon liiton lausuntoa.

Myllymäki kohoaa varsin korkealle ympäristöstään ja näkyy osittain Ruokovedelle. Ruokoveden läheisyyden vuoksi ottotoiminta tulisi suunnata siten, että ottamisen jäljet eivät näy vesistön suuntaan.

Em. ongelmallisuuden vuoksi ei merkitä kaavaan ottoalueena.

Pielavesi 21.9.

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastajat Antti Lammi ja Jussi Aalto/Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/Pohjois-Savon liitto. Pielaveden kunnasta mukana oli talonrakennusmestari Hannu Jäälinoja.

Pielavesi, Iso Täimäki

Pielavesi- Kiuruvesi tien läheisyydessä. Ei ajokelpoista tietä perille. Tavanomaista talousmetsää, ei merkittäviä luonnonarvoja. Näyttävä kalliojyrkänne, jolla ei kuitenkaan kokonaisuuden kannalta merkitystä. Maastokatselmuksen perusteella alue soveltuu hyvin ottotoimintaan. Alueen puustolle on tehty hiljattain kasvatushakkuu. Merkitään kaavaan maa-ainesten-ottoalueeksi, **eo-merkinnällä**.

Suonenjoki 1.10.2009

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastajat Antti Lammi ja Jussi Aalto/Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/Pohjois-Savon liitto. Kunnista maastokäynnillä ei ollut mukana edustajia.

Eskelisenmäki: Alueella on voimassa kalliokiviaineksen ottolupa. Ottoalue on kooltaan erittäin laaja ja massamääriltään mittava. Ei asutusta läheisyydessä. Hyvätasoinen, tosin pitkähkö tie perille. Ottoalue sijaitsee Savonradan läheisyydessä. Merkitään ottoalueeksi, **eo-merkinnällä.**

Töyrelä: GTK:n tutkima hyvä murskattavaksi soveltuva kiviaines. Tavanomaista talousmetsää, ei merkittäviä luonnonarvoja, osin avohakattua aluetta. Ei myöskään asutusta välittömässä läheisyydessä. Merkitään **eo-alueeksi** (kaksi kohdemerkintää).

Töyrelän itäinen kallioalue

Töyrelän läntinen kallioalue

Karttula 1.10.2009

Maastokäynnille osallistuivat ylitarkastajat Antti Lammi ja Jussi Aalto/ Pohjois-Savon ympäristökeskus sekä maakuntainsinööri Jouko Kohvakka ja suunnitteluavustaja Mikko Rummukainen/Pohjois-Savon liitto. Kunnasta maastokäynnillä ei ollut mukana edustajia.

Maastokäyntikohteet

Jouhtenisen kankaat -harjujakso

Ruuhilamminkangas:
Pienpiirteistä, koskematonta harjumuodostumaa. Ei kuitenkaan siinä määrin luonnonarvoja että edellyttäisi totaalista maa-ainestenottokieltoa. Merkitään kaavaan ge-alueeksi, ge 660 Ruuhilamminkangas.

Iso Kalakukko:
Ympäröivästä Kalakukkokankaasta vahvasti erottuva, korkea harjumuodostuma, joka on säästynyt maa-ainesten otolta. Merkitään my-kohdemerkinnällä, my 294 Iso Kalakukko.

Kuva: Iso Kalakukko

Kalakukkokangas: POSKI-projektin yhteydessä alue merkitty osittain maa-ainestenottoalueeksi. Kalakukkokankaalla ei todettu olevan merkittäviä luonnonarvoja. Alueella nähtävissä vanhoja ottamisen jälkiä, jotka on jo osin jälkihoidettu. Ei merkitä ottoalueeksi.

Kalakukkokankaat-Kakkisenhjärvi: Pienpiirteinen, jyrkkärinteinen , soiden ympäröivä harjujakso, jonka harjannetta myötäilee yksityistie. Merkitään ge-alueeksi , ge 661.

Suojärvi: POSKI-projektin yhteydessä alue on merkitty maa-ainestenottoalueeksi. Ko. Suojärvi todettiin kasvaneen umpeen ja mahdollisesti kuivuneen maa-ainestenoton seurauksena. Alue soveltuu hyvin ottamistoimintaan. Ei kuitenkaan merkitä maakuntakaavaan jäljellä olevan vähäisen ottomäärän vuoksi.

Ollinsalo - Jouhtenisenkankaat: Poikkeuksellisen upea ja laaja koskematon harjujakso. Merkitään alue kaavaan MY-alueena, MY 295.

Kuva:
Suojärven soranottoalue

EO 32.681 Jouhtenisenkangas: Alue on merkitty Kuopion seudun maakuntakaavaan ottoalueena. Merkitään ottoon soveltuva alue Poski-projektin mukaisella rajauksella, joka tarkoittaa alueen merkittävää supistumista kaakkoisosistaan. Aivan kaakkoiskärjestään alue merkitään MY alueeksi (MY 295), mutta valtaosin ottoalueen ulkopuolelle rajautuva alue jätetään vaille merkintää.

Kuva: Jouhtenisenkankaan ottoaluetta

Mäkrämäki: KSMK:n pohjavesialue. Ei muutosta.

Lintuharju: Poski-projektin luontoselvityksen laatijan Ari Lyytikäisen ehdottama arvokas harjualue. Maastokäynnin perusteella alueella ei ole siinä määrin luonnonarvoja ym., että se muodostaisi perusteen merkitä alue MY- tai ge-merkinnällä.
Ei merkintää.

Rautalampi 1.10.2009

Maastokäyntikohteet

Tervavuori:

GTK:n tutkima Tervavuoren rakennuskivikohde muodostuu kahdesta vierekkäin sijaitsevasta kalliomäestä. Mäkien välistä solaa pitkin kulkee lähinnä metsätalouskäytössä oleva yksityistie. Tervavuoren ja sen viereisen alueen kallioseinämät nousevat jyrkästi solasta. Kallionmäkien muodostama alue on luonnonarvoiltaan arvokas ja selkeästi maa-aineslain 3§:n tarkoittamaa kaunista maisemakuvaa. Sen sijaan taimmaisella mäkialueella ei ole vastaavia luonnon- ja maisema-arvoja havaittavissa. Merkitään Tervavuori ja sen viereinen mäkialue my-merkinnällä.

Kuva: Tervavuoren alue

Huuskanlampi: GTK:n tutkima rakennuskivikohde. Alueelle johtava tie kulkee em. Tervavuoren alueen kautta. Tie on loppuosiltaan korkeuseroista johtuen kohtuullisen vaikeasti liikennöitävissä varsinkin talviaikaan. Alueella ei ole erityisiä luonnonarvoja. Kyse on tavanomaisesta, nuorehkosta mustikkatyypin talousmetsästä. Myöskään asutusta ei ole lähellä. Merkitään alue maa-ainestenottoalueeksi.

Kuva: Huuskanlammen alue

Yhteenveto

Maastokäyntien perusteella maakuntakaavaluonnokseen tehdyistä lisäyksistä:

Kesän 2009 maastokäyntien perusteella maakuntakaavaan on lisätty **15 eo-kohdetta** ja **kolme EO-aluetta**. Lisäksi voimassa olevien maa-aineslupien perusteella maakuntakaavaan on lisätty **6 eo –kohdetta**. Maastokäynneillä **on jätetty ottotoiminnan ulkopuolelle kolme kalliokohdetta ja neljä harjualuetta.** Maastokäyntien perusteella kaavaehdotuksessa esitetään myös kolme uutta ge -erityisominaisuusmerkintää, yksi MY-alue ja kaksi my-kohdetta.

Kesän 2009 maastokäyntikohteet ovat GTK:n tutkimia ja kalliokiviaineksen ottotoimintaan mahdollisesti soveltuvia. Lähteenä on hyödynnetty ympäristökeskuksen (nyk. ELY-keskus) ylläpitämää MOTTO -tietokantaa voimassaolevista luvista, joista suurimmat merkitään kaavaan ilman maastokäyntiä.

Aluekohtainen tarkastelu

Lisäykset maastokäynnin perusteella:

- Tuusniemi Pitkäkangas eo 45.687
- Iisalmi Petäjämäki eo 21.698
- Iisalmi Itikkamäen länsipää eo 21.699
- Iisalmi Kariaho EO-alue (YSMK:n EO 21.681 – pinta-ala supistuu)
- Vieremä Kariaho EO 28.685
- Vieremä Pitkäkangas eo 28.691
- Vieremä Mankilanmäki eo 28.690 (YSMK:n EO2 28.690)
- Suonenjoki Pitkänjärvenmäki eo 31.686
- Suonenjoki Salajärvenmäki eo 31.687
- Varpaisjärvi eo 27.691 Petäjämäki
- Varpaisjärvi eo 27.693 Variskallio
- Varpaisjärvi eo 27.695 Pyönmäen louhimo
- Lapinlahti eo 24.700 Pyöreinen
- Siilinjärvi EO 13.681 Vuorimäki (kallionlouhinta-alue)
- Pielavesi eo 25.696 Iso Täimäki
- Suonenjoki eo 31.688 Eskelisenmäki
- Suonenjoki eo 31.689 Töyrelä
- Suonenjoki ge 31.665 Ruuhilamminkangas
- Karttula ge 32.660 Ruuhilamminkangas
- Karttula my 32.294 Iso Kalakukko
- Karttula ge 32.661 Kalakukkokangas
- Karttula MY 32.295 Ollinsalo-Jouhtenisenkankaat
- Karttula EO 32.681 Jouhtenisenkangas (KSMK:n EO 32.681 – rajausta tarkistettu)
- Rautalampi my 33.324 Tervavuori
- Rautalampi eo 33.692 Huuskanlampi

Ei merkintää:

- Tuusniemi Kiiskiniemenkangas ja Lintumäki, Kojanlahden alueen kolme sorakuoppaa
- Vieremä Koukomäki
- Varpaisjärvi Rajala, Loutekallio
- Maaninka Myllymäki

Voimassa olevan maa-ainesluvan perusteella (ilman erillistä maastokäyntiä) lisätään

- Iisalmi Kivikorpi eo 21.700
- Vieremä Kähkösenaukko eo 28.692
- Rautavaara Kulvemäki eo 44.686
- Nilsiä Ypykkämäki eo 43.689
- Nilsiä Ikikivi eo 43.688
- Varpaisjärvi eo 27.697 Saramäki